

Generau d'Aran
Departament de Joenessa

Conselh

JOEN@

era prumèra

NUMERÒ 8 • SETEME de 2004

ERA PRUMÈRA REVISTA ENTATH
JOEN DERA VAL D'ARAN

2 Editoriau

Prumèra Escòla
d'educadors en
Léser deth Pirinèu

3

Ara hè 14 ans, jo jogaua tamb es mèns amiguets, hèja espòrt tot eth dia, es miès soletes preocupacions èren auer amics, conservar-les e pensar en mainades a vier quina me deishauè dar-li un punet.

4 Butletin Laborau e Academic

Quan me hi un shinhau mèns gran, m'expliquèren qu'era Val d'Aran ère diferenta, mèns era mia capacitat non arribaue a entèner aguesta reflexion. Jo contunhaua jogant a fòtbol, auent amics e es estudis dejà començauen a èster ua preocupacion.

Hèsta, Diversion,
Calor e Plaja:
Colònies d'ostiu
2004

5

Quan me hi un shinhau mèns gran, m'expliquèren qu'eth Conselh Generau d'Aran ère diferent, mèns era mia capacitat non arribaue encara a entèner aguesta reflexion. Jo contunhaua jogant a fòtbol, auent amics e es estudis dejà èren ua preocupacion fôrça grana.

6 Era Reforma der Estatut d'Autonomia e Aran

Hè pògui ans, quan me hi un shinhau mèns gran, per motius professionaus comencè a preocupar-me per aqueres frases que jo jamès auia entenut.

Rebrembe
istoric

8

Era Val d'Aran ère diferenta? Òc, pera sua istòria, pera sua lengua, pes sues tradicions, pera sua conducta, pera sua situacion ..... eth Conselh Generau d'Aran ère diferent? Òc, perquè non i a cap administracion a nivèu locau coma eth Conselh Generau.

10 Eth COPA, Campion!!!

Ara è pogut entèner qué ei era Val d'Aran e qué ei eth Conselh Generau d'Aran, mèns .... ara un aute viatge comenci a entèner: era Val d'Aran a d'èster diferenta, eth Conselh Generau d'Aran a d'èster diferent, mèns ara òc, è capacitat entà entèner e capacitat entà opinar, parlar e reinvidicar.

Era seleccion
olimpica de
handbol se
concentre en Aran

Eth C.F. Vielha,
cree era seccion
juvenil

Agenda

11

Mès, que s'a hèt d'aqueri que coma quan era petit sonque i les importaue eth fòtbol, es gojatetes e es amics? o ben d'aqueri que les començauen a preocupar es estudis? o d'aqueri que començauè a preocupar-les eth trebalh? o ben d'aqueri que les comence a preocupar que non se pòden crompar un pis? o d'aqueri.... tanti e tanti joeni e joenes que les impòrte eth país a on viuen e les impòrte sustot eth futur que poguen auer?

A jo, de petit arrés m'expliquèc que volie dèder tot açò, mèns i auie gent que dejà trabalhauè e luitauè entà arténher quauquarren que tamb eth temps è arribat a comprèner; tanpòc m'expliquèren tot aquerò que m'afirmauen.

"Es naues
tendències entre
eth joen d'Aran"

12

Ara, un aute viatge èm deuant d'ua situacion istorica, èm deuant deth nòste futur, èm deuant d'ua situacion que vau era pena qu'entenam, en definitiva ara auem era possibilitat de hèr país, d'explicà'c. Per tant, hèr-m'ac! Tostemp serà en benefici deth nòste país, deth nòste futur!!!

Alex Moga Vidal

Notícies d'Aran

Autorizada era prumèra Escòla d'educadors en Léser deth Pirinèu

Era Secretaria Generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha, autorizèc eth passat mes de juliòl era dubertura dera prumèra escòla de monitors de temps de léser en miei naturau de tot Catalonha.

Aguesta Escòla demorarà integrada laguens dera Escòla de Tecnicos Esportius dera Val d'Aran, segontes paraules deth sòn director, Josèp Loís Sans "mos an autorizat a daurir ua escòla unica en tota Catalonha".

Entara tramitacion dera llicència d'autorizacion s'an agut de coordinar diuèrses persones joenes dera Val d'Aran tamb titolacions oficiaus de monitors/es o ben directors/res d'activitats en temps de léser infantil e juvenil. Tanben a compdad tamb era colaboracion deth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran, que dejà en sòn moment demanèc ara secretària generau de joenessa de manèra personau era sua implicacion en un projècte de futur.

Entà poder realizar es diuèrsi còrsi que previen coordinar e auferatar, es joeni e joenes que les pogue interessar an de saber que coma requisit indispensable an d'auer 18 ans complidi, o ben 17 e complir es 18 en tèrm de temps en qué dure era part teorica deth còrs.

Es especialitats que s'auferataràn son: esquí aupin, surf de nhèu, esquí nordic, aupinisme, esquí de montanha, escalada, excursionisme, seguretat ena montanha, requeta de nhèu, vies errades e espeleologia.. Era durada des còrsi s'establirà en 300 ores, des quaus 150 corresponderàn ara part teorica e es autes ara part practica.

Eth professorat dera Escòla de Monitors de Temps de Léser, serà principaument deth país, a trauèrs dera bossa de monitors e directors titolats que demoren ena Val d'Aran, segontes paraules d'Alex Moga "daurim ua auta via entàs joeni e joenes tamb formacion en mon juvenil e infantil e entà toti es auti coma ua possibilitat de formacion en país tamb ues perspectives professionaus de cara ath futur fôrça granes". Entà demanar més informacion, sonque vos auetz d'adreçar tà ETEVA. Ei previst segontes mos a informat era direccion d'ETEVA qu'abantes que finalize er an, se comence a impartir eth prumèr còrs.

Director
Alex Moga Vidal

Redaccion
Patricia Gálvez Rayo
Alex Moga Vidal

Colaboracions
Patricia González Nart
Marta Moreno Luque
Laura Maranges Martínez
Grop de Joeni dera Val d'Aran
C.F. Vielha
Torisme Val d'Aran
Secretaria Generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha.
E.T.V.A.
Equip colònies 2004

Colaboracion Especial
Revista PRESENCIA

Fotografia
Javier Montes
Hònts pròpies

Correccions
Oficina de Foment e
Ensenhament der Aranés

Direccion, Redaccion e administracion
Avda. Garona, 33
25530- Vielha
Tlf: 973640625 – Fax: 973640626
joena.joenessa@aran.org

Dessenh
Alèxia Grustan

Impression
Anfigraf

D.L.:
1286-2002

Distribucion:
3.000 exemplars entà tota era Val d'Aran

Edite

Conselh **Generau d'Aran**
Departament de Joenessa

Foto: Conselh Generau d'Aran

BUTLETIN LABORAU E ACADEMIC

Entrevistant a joeni.

Aguest viatge vos presentam en Joen@ a

Patricia González Nart.

A 22 ans e estudié actuaument en Barcelona.

- Òla bon dia Patricia

- Bon dia.

- Ès fôrça ocupada? Qué estudiés?

- Estudií Magistèri d'Educacion Musica. E tanben musica: acordeon e piano, mès hèsqui musica modèrna. Mès, ara madeish, des instruments non m'examiní.

- E per qué aquerò?

- Perqué eth plan nau des carrèrs musicaus ei en procès de cambi des de hè uns ans e era vertat ei que non ei ben, mès o mens se formalize, mès encara non s'a acabat totaument. Ath delà er acordeon... I a pòga gent que tòque e i a pògui professors, encara non ei formalizat e ei un ròlho.

- A on estudiés musica modèrna?

- Ena escòla Tallers en Barcelona. Ara me prepari tà presentar-me tar examen en un futur. Com es estudis de musica son fôrça cars, m'estimi mès anar tà classes ena escòla privada e quan siga premanida m'examinarè. De moment me va tot ben atau.

- Qué estudières abantes?

- Hí Bachelierat aci, en IES Aran e dempús anè tà Barcelona tà repetir eth darrèr cors de Bachelierat. Quan acabè es PAU (era selectivitat d'ara) comencè era carrèra de Magistèri Espacialitat musica. Escuelhí aguesta especializacion perqué ath delà d'agradar-me era musica, as mès gessudes tath futur. Damb aguesta carrèra pòs hèr de professora de primària e de professora de musica. E dempús hèr es dues causes: tutoria e classes de musica en toti es corsí.

- E quini son es tòns plans de futur? A nivèu laborau, ei clar. As pensat en aquerò abantes d'escuelher es tòns estudis?

- Era vertat ei que hè ans qu'ac è fôrça clar. Tòqui er acordeon des des 8 ans e hènt musica, musica, musica... anè tà Barcelona perqué aci non trapaua professors perqué non n'i auie. Aci la deishè e aqui seguí estudiant e tanben damb magistèri. E coma en musica non i a arren mès...

Òc que pòs treir-te era licenciatura de musica mès dempús trabalhes de professora, per tant... Ath delà cregui que pogui hèr causes en aguest àmbit. Jo rebrembi qu'es mies classes de musica non m'agradauen, e guarda que m'interessau era musica!

- Òc, eth tèma dera ensenhança d'aguesta matèria actuaument a cambiat fôrça.

- Tanben m'agradarie èster professora d'acordeon.

- A nivèu privat?

- Òc, a nivèu privat tara gent que volgue aprèner. Ja è dat classes abantes e m'agrade. Aci i a fôrça pòca gent que l'interèsse perqué non se ve. Cregui que se i auesse aufèrta... era gent responderie e volerie aprèner. Pensi qu'era aufèrta d'ara ei de piano e era gent s'apunte a piano, mès se podessen apuntar-se a d'autes causes...

- Escuelheres Barcelona, gaurdèrs d'auti lòcs?

- Non, era vertat ei que ja èra en Barcelona damb eth Bachelierat e...

- Penses que poderies auer trèt musica en un aute lòc?

- Era vertat ei que non m'ac plantegè perqué eth mèn professor ère alumne dera escòla. Jo practicaue er acordeon damb eth e m'ac comentèc.

- Atau donques, anères tath centre per recomanacion?

- Òc.

- Quines son es tues assignatures preferides.

- Çò que m'agrade mès ei tocar, perqué hèsqui bèrs assignatures teoriques e còsten mès.

- Hès classes

d'improvizacion?

- Òc sò damb açò. T'ac as de machacar fôrça perqué ei un ròlho diferent. Depen de coma heres es classes anteriorament.

- Qué cambiaries des tues carrèrs?

- Dera carrèra de Magistèri ei tot fôrça ben. Der aute tèma cambiaria eth sistèma. De piano a evolucionat mès perqué i a fôrça gent que tòque. Mès es auti instruments coma er ardeon qu'ei mès tradicionau ei estancat. Non i a professors... ath delà era vida deth music ei dura... Per aquerò è hèt

Foto: Departament de Joenessa

magistèri tanben.

- Cres qu'es carrèrs de musica son diferents a d'autes carrèrs?

- Ena de magistèri è hèt fôrça assignatures generaus perqué encara sò en primèr e se semble fôrça a ua carrèra normau. Era de musica quan arribes tà casa te quede molt de trabalh encara, ei diferent a magistèri, que vas tà classe e dempús estudiés tàs examens. Mès es assignatures de musica son mès practiques, as d'anar tà classe, non ei sonque cuèlher apunts e estudiar. Un exemple ei formacion vocau, se non cantes, practiques e i vas, non apròves.

- Se non auesses estudiant çò qu'estudiés, tà on t'auesses decantat?

- Jo auia fôrça clar que volia hèr bèra causa relacionada damb era musica. Es autes possibilitats non me les è plantejades.

- Ben, fôrça gràcies per tot. E demoram que te vagen molt ben es tòns estudis.

- Fôrça gràcies. Adiu.

Hèsta, Diversion, Calor e Plaja: COLÒNIES D'OSTIU 2004

Fotos: Departament de Joenessa

Tot comencè en Vielha, quan era agència de viatges "Es champinhons blus e es carchòfes voladores" convidèren a un grop de mainatges e mainades de 8 a 12 ans tà hèr un viatge en autocar tà ues colònies d'ostiu tà rebrembar tostemp.

Toti (eri e eres) e tanben es 6 monitors passèren uns dies fòrça divertits deth 27 de junh ath 4 de junhsèga enes Colònies deth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran.

Poderen gaudir de banhs ena plaja e ena piscina (quina enveja!) en Hospitalet de l'Infant ena comarca deth Baix Camp.

Joguèren e heren esport tota amassa en convivència, damb un pialèr d'amistat e uns goterèrs de responsabilitat.

Òc, òc, des dera agència de viatges dideren que toti es participants s'ac passèren plan ben e que gaudiren d'ua natura diferenta. Aprofitèren molt ben eth temps!! joguèren, charrèren, heren talhèrs, eca.

Tanben a explicat un audèth petiton... qu'èren uns boni genets: pujant en shivau non i a arrès que les guanhi!! Eth caic de mar auèc exit i siguec super guai. Ath delà i auèc rappel, escalada, BTT e tir damb arc... Tot uns esportistes!!! Damb era ajuda d'uns monitors especifics tà cada activitat e de socorristes que tanben èren fòrça divertits! Nosati sonque pensam qu'er an que ven mos deishen apuntar-mos, perquè auem fòrça ganes de passà'c ben e aprèner tantes causes com heren eri. E tanben vos convidam, mainatges e mainades dera Val d'Aran, a apuntarvos er ostiu deth 2005 tà poder gaudir d'ues colònies tan fantàstiques com aquestes.

Tà poder saber com s'ac passèren e com gaudiren, auem parlat damb dues des joenes que poderen viuer aquesta experiència:

-Com t'ac passères?

-Molt ben, molt ben

-Qué ei çò que t'agradèc més?

-Fòrça causes, quan anèrem d'escalada e eth rappel. Tanben eth caic e era ipica. E totes es ginkames, en especiau era ginkana de Hospitalet de l'Infant.

-Ath delà des que més t'agradèren, quina siguec era activitat més interessanta tà tu?

-Òc, a més d'èster era que més m'agradèc, era ginkana de Hospitalet de l'Infant tanben siguec era més interessanta perquè aprenèrem fòrça causes sus eth pòble. Auem de trapar es monitors qu'èren per tot eth pòble e eri (disfrassats de toristes, der Infant Pere: fundador deth pòble) mos dauen pròves enes quaus guanhàuem pistes tà trapar eth següent monitor. Finaument totes aquestes pistes servien tà hèr un panèu damb es dades més importantes de Hospitalet de l'Infant.

-E es monitors?

-Molt ben, molt ben. Ac auen tot molt organizat e me queigueren molt ben. Toti èren molt simpatics.

-Tornaries a repetir?

-Òc, demani qu'er an que ven es mainatges e mainades que poguen anar siguen de 8 a 13 ans perquè m'agradarie fòrça tornar a repetir.

Marta Moreno Luque. 12 ans. Vielha

Eth dia 27 de junh tàs dètz deth maitin, gessèrem de Vielha damb autobús. Des deth primèr moment que guardèrem as monitors mos queiguèrem fòrça ben.

Pendent tot eth viatge cridèrem, joguèrem, parlèrem, sautèrem, coneishèrem gent naua...

En arribar tà Lleida parèrem a minjar enes Camps Elisis. E un còp dinadi hèrem un jòc tà endonviar damb quines personas deth grop anariem e quin monitor.

En acabar cuelhèrem er autobús e... entà Hospitalet de l'Infant!!! En autocar mos dèren un mocador de còth que mos identificarie des autas personas.

Quan arribèrem ena casa de colònies, deishèrem es bosses enes crambes e anèren tà baish tà jugar. Aquera tarde madeish hèrem es normes des colònies.

Cada net dempús de sopar mos tocauen cançons damb era guitarra e hègem jòcs de net.

Tàs 8:30 deth maitin. Es monitors mos lheuauen. Mos apraiàuem a anàuem a esdejoar. Ena sala des monitors i auie un papèr, que i metie çò que hariem durant tot eth dia. Hérem esport, jòcs, talhèrs molt divertits. Un dia, caic, un aute bicicleta, rappel, ipica, e un dia pintèrem samarretes...

Pera tarde anàuem tara plaja o tara piscina. Ena plaja hèrem uns Jòcs Olímpics!

Quan arribàuem dera plaja mos dochàuem, limpiàuem eth lavabo e era cramba en ua ora. E tàs ueit deth vrèspè mos reunim en grop tà hèr assemblades. Ens aquestes assemblades explicàuem com auie anat eth dia, se mos agradàuem es colònies, eca. Eth darrèr dia hèrem era assablada generau e votèrem çò que més mos auie agradat. Guanhèc eth caic, més a jo, ath delà deth caic, tanben m'agradè era ginkana de Hospitalet de l'Infant.

Eth 4 de junhsèga tornèrem tà Vielha e en veir as pairs comencèrem a explicar tot aquerò qu'auiem hèt.

En definitiva, ues colònies molt ben organizades e molt molt divertides.

Laura Maranges Martínez. 12 ans. Vielha

Fotos: Departament de Joenessa

ERA REFORMA DER ESTATUT

En tot atier eth procés de reforma der Estatut d'Autonomia de Catalonha entenem qu'eth nau Estatut aurie d'auer un titol especific relatiu a Aran. Aguest titol aurie de contemplar es següents questions:

1.- Era singularitat privatua d'Aran com a país damb territòri, lengua, istòria e cultura pròpies.

2.- Eth reconeixement de Catalonha e deth sòn Parlament, en promòir, respectar, protegir, deféner e desplegar es institucions pròpies de govèrn e eth reconeixement dera singularitat deth territòri d'Aran, mès enlà dera organizacion locau, comarcau e supra comarcau.

3.- Dar mandat ath Parlament de Catalonha entà qu'en tèrme maxim de dus ans vòte ua segona lei de regim especiau d'Aran en reconeixement d'un regim juridic public dera entitat territorial d'Aran, en tot establir un nau listat de competéncias de cession obligatòria, en tot acceptar-li eth desplegament reglamentari com a facultat exclusiva, e sense mès límits qu'eth respecte ath bloc de constitucionalitat e ath principi de legalitat.

Aran

D'AUTONOMIA E ARAN

Foto: Conselh Generau d'Aran

4.- Era declaracion expressa de qu'eth territòri d'Aran non pòt quedar includida en cap division territoriala pròpia de Catalonha que non sigue era madeisha.

5.- Era declaracion expressa de qu'eth Magnific Sindic d'Aran, com a president deth Conselh Generau d'Aran ei er ordinari dera Generalitat de Catalonha en Aran, e laguens deth territòri d'Aran protocolliariament e immediatament peth dejós deth Plan Aunorable President dera Generalitat de Catalonha.

6.- Reconeishement dera lengua aranesa (occitan d'Aran) com a lengua pròpia de Catalonha, en tot èster oficials en Aran es lengües aranesa, catalana e castelhana. Es administracions d'Aran e de Catalonha velharan en foncion des sues competéncias per emplec, er ensenhament e era normalizacion der aranés.

un país

rebre embe ístoric

Aran a destacat en ensemble de Catalonha, subergés pera sua pròpia personalitat en un territòri ligat pera situacion geografica, istoria, cultura e lengua as tèrres gascones e ara grana familha occitana.

A compdar deth 1175 era Val passèc a hèr part dera Corona catalano-aragonesa peth Tractat d'Emparança qu'es aranesi estipulèren tamb eth rei Alfons I. En 1313 es aranesi determinèren per votacion populara era permanéncia dera Val ena Corona catalano-aragonesa ath còp que Jaime II autregèc er amàs de pruvulètges nomenat Era Querimònia, vertadèra carta magna d'Aran, ratificada per toti es reis enquia Ferran VII. En 1411, ath delà, eth Sindic d'Aran aufric era union liura e pactada d'Aran ath Prinipat de Catalonha, causa qu'eth Parlament catalan acceptèc. Eth decret de Naua Planta de 1716, qu'avalic es institucions politiqes de Catalonha, non afectèc pas eth regim

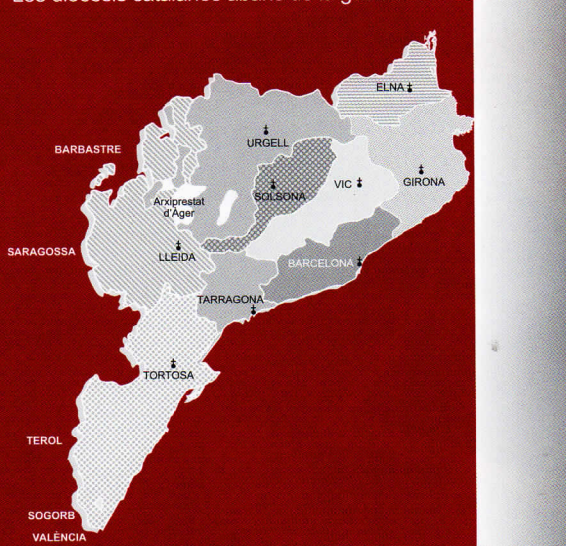
politico-administratiu dera Val d'Aran e, plan per açò, non estèc includida en cap des nau corregiments en que se despartit eth Principat. Enquia qu'en 1834 era Reina Governadora avalic es institucions tradicionaus araneses, hèt que culminèc tamb ua accion de fòrça deth governador reiau Pascual Madoz qu'impausèc ara Val d'Aran nau regim administratiu generau der Estat.

Damb era arribada dera democracia es aranesi reclamèren as redactors der Estatut de Sau eth reconeishment des especificitats araneses, que quedèren timidament recuelhudes en article 3 e era dispausicion adicionau prumèra der Estatut actuau. Dètz ans mès tard, eth Parlament de Catalonha aprovèc era Lei deth Regim Especiau dera Val d'Aran e eth 17 de junh de 1991 se constituic eth nau Conselh Generau d'Aran.

Divisió territorial en vegueries (1431)

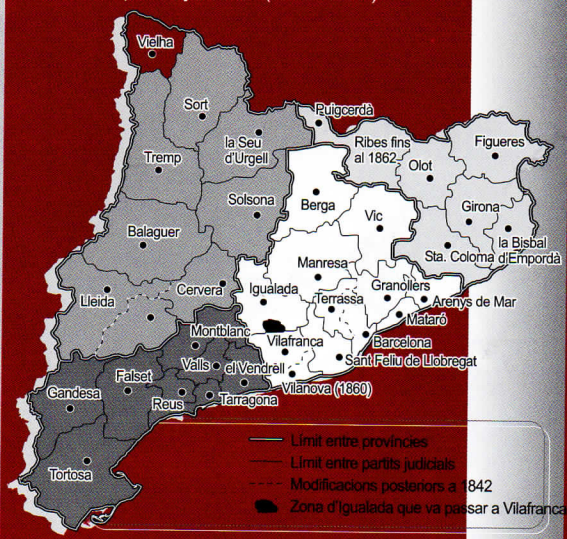
Les diòcesis catalanes abans de la guerra dels Segadors

Mapes: Revista Presència

Províncies i partits judicials (1842-1932)

Divisió territorial en vegueries i en comarques (1932)

Mapes: Revista Presència

Era adesion des aranesi a sa lengua e, sustot, era sua plan vielha tradicion culturau e politica an ameritat que Catalonha recuelhe ena sua redaccion deth Nau Estatut d'Autonomia de Catalonha, era volentat des aranesi e, hèsque un reconeishement exprès dera sua identitat, en tot establir un ordenament juridic e administratiu privatiu e pròpi d'Aran, mes enlà deth marc d'administracion locau.

Eth nau Estatut d'Autonomia de Catalonha a d'actualizar ua estructura administratiua que, sense perjudici dera organizacion municipau, hèsque posible era gestion des atribucions qu'afecten directament es interesi peculiars deth territòri

atau com er establiment d'un marc legau que permite qu'eth Conselh Generau assumisque es competències que le pertòquen.

Eth conjunt des fòrces politiques araneses representades en Plen deth Conselh Generau d'Aran vos demanen, en un moment de transcendéncia istorica, era vòsta participacion en aguest procés de debat. Catalonha a de sènter damb fòrça era nòsta veu. Aguest document que ara podetz enmenar, ei un pas ena cerca deth maxim concens possible dera societat aranesa ta queth nòste país seguissque era tradicion istorica der autogovèrn e deth reconeishement dera sua lengua e era sua cultura.

rebrenbe istoric

Eth COPA, Champion!!!

Eth passat dia 7 d'agost eth C.O.P.A. se proclamaue campion dera prumèra edicion deth Torneig de Fòtbol Sala d'Ostiu 2004

Eth Montgarri Outdoor, equip revelacion deth torneig, se proclamaue subcampion contra pronostic

Ua trajectòria impecable, un resultat impecable", aguestes paraules poderien servir entà definir era victòria deth COPA en aguest torneig. Ua trajectòria impecable, tamb toti es partits guanhats, les portèc entara gran finau deth Torneig.

Era finau, tamb ua Sala Polivalenta plea de gent que mos hec a rebrembar moments istorics, la disputèc contra eth Montgarri Outdoor (equip revelacion deth torneig), conformat ena sua majoria per jogadors deth recent creat equip juvenil deth C.F. Vielha, meteren es causes fòrça dificiles ath COPA, que dempús de fòrça viatges arribant a finaus de campeonats de fòtbol sala, tostemp s'auien quedat enes pòrtes de l'heuar eth maxim trofèg.

Per un autes costat, es que tanben se quedèren enes pòrtes dera gran finau, sigueren eth Salazones Alfonso (de Les), que tamb un equip fòrça competitiu tornaue a rebrembar es exits passats, e eth Plusfresc, que non arribèc a complir jamès tamb es nautes expectatives qu'auien generat. Aguesti protagonizèren era finau de consolacion, que guanhèc eth Salazones Alfonso ena tanda de penaltis, dempús de qu'eth partit acabèsse en empat a gòls.

Ena prumèra fasa, era suspresa la daue eth Saboredo, qu'entraue ena fasa finau, deishant darrèr ath CAEI, per solet un gòl de diferència. Tanben queiguèren tamb eth CAEI en aguesta madeisha fasa eth Mancuber, UTE Tunel e eth Mandrònius.

Foto: Javi Montes

Equips com eth MYM, Arties o es Ossi d'Aran compliren tamb eth sòn papèr e arthenheren arribar ena fasa finau deth Torneig. Es trofègi corresponents ath portèr mens golejat, l'obtenguèren Juan Miguel Riu e José Ramón Peérez (ambdús deth COPA) e Pèir Amiel s'empòrtèc eth prèmi ath maxim golejad, tanben deth COPA.

Eth quadre finau deth torneig, a quedat dera següenta manèra:
1èr classificat: COPA
2au. Classificat: MONTGARRI OUTDOOR

3au. Classificat: SALAZONES ALFONSO
Portèr mens golejat:
Juan Miguel Riu e José Ramón Pérez
Maxim golejad: Pèir Amiel

Er èxit d'aguesta prumèra edicion, degut principaument ath bon comportament de toti es participants (tamb bèra excepcion) e ara bona organizacion deth madeish, hè pensar qu'er an que ven tornarà era dusau edicion, tamb quauquì cambis.

Era organizacion d'aguest Torneig a anat a cargue d'un grop de joeni deth pais amassa tamb eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran e tamb era colaboracion der Ajuntament de Vielha, Ajuntament de Naut Aran, EMD Escunhau e Casarilh, EMD Arties e era cadena de supermercats Plusfresc.

Foto: Javi Montes

Foto: Javi Montes

Foto: Javi Montes

Foto: Javi Montes

I Torneig de Fòtbol Sala d'Ostiu 2004

Foto: Conselh Generau d'Aran

Era seleccion olimpica de handbol se concentre en Aran

Pendent ua setmana, era Val d'Aran siguec centre de preparacion dera seleccion olimpica espanhòla entàs jòcs olimpics d'Atenes.

Nòms tan coneishudi coma: Mateo Garraida, Barrufet, César argilés o d'auti siguèren motiu d'espectacion tara majoria des joeni e joenes seguidors d'aguest espòrt.

Pendent aguesta setmana de preparacion poguèren hèr excursions pera Val d'Aran, exercicis ena Sala Poliesportiva de Vielha, premanir-se enes dependéncies deth Palai de Gèu de Vielha entre d'autres activitats.

Eth seleccionador nacionau, César Argilés, se mostrèc satisfèt dera estada e manifestèc qu'er equip afrontaue

es pròpleüs jòcs olimpics tamb fòrça illusion. Ath madeish viatge, tanben aprofitèc era escadença entà arregraïr eth tracte rebut per part dera Val d'Aran entada hèt e entàs sòns jogadors e acompanyants.

Eth C.F. Vielha, cree era seccion juvenil

Eth Club de Fòtbol Vielha a decidit dar un pas entà deuant e a creat era seccion juvenil de fòtbol. "Dempús de fòrça ans, eth pòble de Vielha, tornarà a gaudir de dus equips ena capitau aranesa" paraules deth Sr. Manuel Quintero, president deth club, que s'a mostrat fòrça optimista e que tanben a manifestat qu'aguest nau rèpte a estat "a peticion des madeishi joeni, auem decidit crear era seccion juvenil, que jogarà en Catalonha, e dam un pas entà deuant en nòste objectiu d'assolidar eth C.F. Vielha com equip de referéncia deth país".

Era creacion d'aguest equip, compòrte lèu duplicar eth pressupòst actua deth C.F. Vielha, que passe a èster de mès de 18.000 €. Aguest equip que s'incorporarà ena Liga Juvenil Catalana, aurà coma rivaus entitats istoriques de formacion base coma: eth U.E. Tremp, era Escòla de fòtbol base de Rialp, era escòla de fòtbol base d'Orgília (La Seu d'Urgell), era Escòla de fòtbol basa de Balaguèr, entre d'auti. Segontes hònts deth madeish club, entà afrontar aguest rèpte s'a agut de hèr ua reestructuracion administrativa e esportiva laguens deth madeish e s'a agut d'incorporar gent naua tamb ganes d'implicar-se en projècte, tamb experiéncia, trebalh e illusion entà arténher es objectius mercadi.

Er equip de **Joen@**, vos desire es maxims èxits!

10 Seteme - 17 Octubre. Dimejades

V Mòstra Gastronomica dera Codina Aranesa.

Pendent aguestes dimenjades poderam degustar diuèrsi menús enes quaus eth protagonista ei eth lit. Bèri restaurants dera Val an premanit especiaument es sòns plats tad aguesta ocasion. Sonque cau que nosati gaudim d'aguesti dinars e sopars que mos permeten tastar es ingredients tipics dera codina aranesa. E tot damb un prètz fòrça assequible.

5 - 8 Octubre.

Hèira de Ramaderia Comercial.

Bossòst, Les, Salardú e Vielha.

“Es naues tendéncies entre eth joen d’Aran”

Es naues tecnologies son dejà un vincle d'interrelacion social e personau fòrça important entres es joeni e joenes dera Val d'Aran. Conclusión que se desprèn der estudi qu'està portant a tèrme eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran. Tanben trapam qu'existís ua fòrta diferéncia entre sèxes, mentre qu'es mainatges utilizen er ordenador majoritàriament coma miei de diversion es mainades l'utilizen coma miei educatiu, priorizant en ambdús sèxes era conexiòn a Internet coma mesura d'utilitat majoritària entre era joenessa dera Val d'Aran.

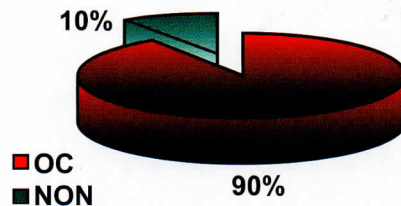
"Lèu toti es joeni e joenes dera Val d'Aran dispausen de mòbil". Mès deth 92% dera joenessa dera Val d'Aran dispause de mòbil. Per sèxes s'observe ua leugèra diferéncia a favor dera mainada que dispause deth mòbil 3 punts percentuaus mès qu'es mainatges.

Era dada mès significativa der estudi en aguest apartat, la trapam quan desglossam aguesta dada per edats. Mès deth 75% des mainatges e mainades de 12 ans dispausen de mòbil peth 93,15% entre es mainatges e mainades de 13 ans. Per tant, er impàs des 12 as 13 ans merque un espaci d'inflexion entre era joenessa. Majoritàriament es joeni mos an dit qu'es despenses deth mòbil les paguen es pares. Per sòrt, eth 75% des families tamb mainatges e mainades en edat d'escolarizaciòn trebalhen eth pair e era mair. Sus eth tema dera ràdio podem díder que un 61,11% des joeni enquestat ena franja d'edat de 12 a 18 ans escoten normaument era ràdio ena sua vida quotidiana.

Ath delà podem destacar qu'era gran majoria de joenessa que l'escoten, ac han en coche o en casa damb un 72,99% e un 66,02% respectivament. E un percentatge mès petit (20,09%), assegure escotar-la en d'auti lòcs. Aguesti lòcs an ua varacion molt grana entre persones, mès cau destacar qu'es mès escuelhuts son er autobús (trajectes que normaument hèn es joeni) o eth carrèr. Tanben ei important era forma en qué la escoten o quin miei utilizen tà escotar-la. Atau qu'era majoria escoten a trauèrs d'un radiofon, 52,63% de tota era mòstra (joeni entrevistats) e un 80% des joeni qu'afirmen escotar era ràdio normaument. E cau destacar es auti mieis qu'utilizen, ja qu'an un percentatge similar ath 10%. Aguesti mieis que son utilizats pera gent joena son: per Internet, per mobil e d'auti.

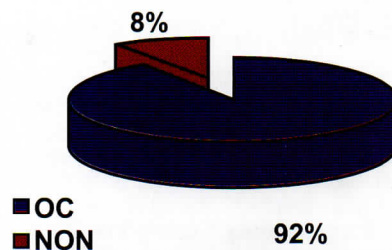
En estudi se fixen es ràdios preferides e es mès escotades. Cau díder qu'era mès escuelhuda pera joenessa en toti es àmbits ei GUM FM, seguint damb Catalunya Ràdio. Totes dues coma ràdio preferida tà escotar e coma radio escotada durant mès temps.

Dispases d'ordenador en casa?

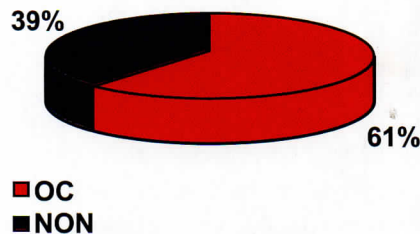
Hònt: Departament de Joenessa

Dispause de mobil

Hònt: Departament de Joenessa

Escoten normaument era ràdio

Hònt: Departament de Joenessa